

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 12P/76/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7123212398
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Barabas
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7123212398.2

Uznesenie

Mestský súd Košice v právnej veci starostlivosti o maloletého: A. B., nar. XX.XX.XXXX, toho času: Centrum pre deti a rodiny C. D., Administratívna budova, XXX XX E. XXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov: matky B. B., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom C. A. XX, D. a otec neuvedený v rodnom liste, v konaní o návrhu Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Košice, Odbor sociálnych vecí a rodiny, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Staničné námestie 9, Košice na nariadenie neodkladného opatrenia a ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie, ktorým maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX dočasne zveruje do starostlivosti Centra pre deti a rodiny C. D., Administratívna budova, E. XXX, XXX XX E., a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej t. j. konania vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 12P/76/2023 o nariadení ústavnej starostlivosti.

II. Ukladá navrhovateľovi bezodkladne oznámiť súdu zmenu pomerov alebo odpadnutie dôvodov, pre ktoré bolo toto neodkladné opatrenie nariadené.

odôvodnenie:

1. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Košice (ďalej len UPSVaR/ úrad) sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 18.07.2023 domáhal nariadenia neodkladného opatrenia podľa ust. § 367 Civilného mimosporového poriadku, ktorým by súd dočasne zveril maloletého: A. B., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len maloleté dieťa), do starostlivosti zariadenia: Centrum pre deti a rodiny C. D., F. E., XXX XX E. XXX a to do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Zároveň úrad žiadal, aby súd nariadil maloletému ústavnú výchovu.

2. Navrhovateľ návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nasledovne. Uznesením Okresného súdu Košice I, č. k. 12P/133/2022, zo dňa 28.11.2022 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny C. D., Administratívna budova, E. XXX, XXX XX E..

Rozsudkom Okresného súdu Košice I, č. k. 12P/133/2022, zo dňa 26.1.2023, právoplatným 13.2.2023 súd dočasne odňal maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX z osobnej starostlivosti rodičov matky: B. B., nar. X.XX.XXXX, otec v rodnom liste neuvedený a nariadil maloletému A. B. výchovné opatrenie na účely zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v Centre pre deti a rodiny C. D., Administratívna budova E. XXX, XXX XX E. na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku. Dňa 14.4.2023 vykonal tunajší úrad návštevu maloletého A. v Centre pre deti a rodiny C. D.. Maloletý A. je umiestnený v samostatne usporiadanej skupine rodinného typu v obci G., H. X. Je priateľský, milý, spontánny, s deťmi v samostatne usporiadanej skupine si rozumie. Zariadenie vníma ako svoje náhradné rodinné prostredie. Nevie správne používať príbor, kultúru stravovania si ešte musí zdokonaľovať. Pri samostatnom vykonávaní pracovných činností je potrebné individuálne usmernenie a dohľad dospelšej osoby. Vo voľnom čase sa rád zapája do spoločenských aktivít, rád

skladá lego, hrá loptové hry, kreslí, počúva hudbu, pozerá rozprávky. V školskom roku 2022/2023 bol žiakom prvého ročníka Základnej školy vo G.. Potrebuje pravidelný dohľad pri príprave na vyučovanie, na zadaných úlohách pracuje bez záujmu, je nesústredený, preto jeho príprava na vyučovanie trvá dlhšie. Dosahuje vynikajúce školské výsledky. Zdravotný stav maloletého A. je dobrý, nebýva chorý, navštevuje logopedickú ambulanciu. Maloletý A. je v telefonickom kontakte so svojou matkou dvakrát týždenne, na osobnú návštevu chodíeva matka raz až dvakrát mesačne. Dňa 21.4.2023 vykonal tunajší úrad sociálne šetrenie na adrese I. X, D., J., stále bez elektrickej energie, voda k dispozícii, teplú vodu zohrievajú na peci v kuchyni, maloletého A. navštevuje každé dva týždne, telefonicky kontaktuje dvakrát týždenne, nepracuje, má priateľa, ku ktorému chodíeva do Nálepkova. Neželá si, aby pán K. kontaktoval maloletého A., k pani K. a stretávaniu s maloletým sa vyjadri dnes. Počas prípadovej konferencie matka uviedla, že chce odísť žiť do Nálepkova k priateľovi, včera, dňa 13.6.2023 šla pre veci k pánovi K. domov, zavolať na ňu policajnú hliadku a osobné veci maloletého jej odmietol dať. Toho času má priateľa, ktorého stretla počas liečby z alkoholovej závislosti na J. L., je to D. M., má 30 rokov, pracuje ako lesník, žije s rodičmi, z alkoholizmu sa riešil po rozchode s bývalou priateľkou. Zároveň uviedla, že stretávaniu maloletého s pani K. nebude brániť, ale neželá si, aby sa s ním kontaktoval pán K., nakoľko v poslednej dobe užíva vo veľkej miere alkoholické nápoje a hoci sa mal liečiť z alkoholizmu, na liečbu nenastúpil. Zaslala životopis do N., O.. dvakrát mesačne navštevuje psychiatricku P. N., užíva psychiatrické lieky F. F. A., chodí občasne na podporné stretnutia, absolvuje psychoterapiu u P. K.. Boli jej doručené jej súdne trovy v sume 210 € za Trestný rozkaz, keď maloletý A. vypadol z okna, požiadala o splátkový kalendár. Toho času poberá dávku v hmotnej núdzi. Centrum pre deti a rodiny C. D. uviedlo, uviedla, že matka maloletého kontaktuje, bolo by vhodné, aby oznámila adresu, na ktorej sa v Nálepkove u partnera zdržiava, prešetria sa pomery, ak budú vhodné, bude maloletému umožnený povolený pobyt počas prázdnin. Zároveň bola matka poučená, že ak sa plánuje odsťahovať do Nálepkova, bol by vhodné, aby si zhľadala prácu tam. Dňa 10.7.2023 vykonal tunajší úrad sociálne šetrenie na adrese I. Q. X, D.. Pani B. zastihnutá nebola. Dňa 11.7.2023 sa tunajší úrad prostredníctvom telefonického hovoru spojil s pani B., ktorá uviedla, že sa presťahovala k priateľovi do Nálepkova. Žije v domácnosti rodičov pána D. M. na Letnej ulici č. 350/51, poberá dávku v hmotnej núdzi v sume 74 €, na energie neprispieva, prispieva na stravu. Zmluvu, že sa zdržiava na uvedenej adrese nemá. Podala si žiadosť o prijatie do zamestnania v potravinách v Nálepkove, avšak nemajú voľné miesto. P. N. už nenavštevuje, lieky, ktoré jej boli predpísané po prepustení z Centra pre liečbu drogových závislostí už neužíva, nakoľko podľa jej vyjadrení lieky už nepotrebuje. Maloletého A. navštívila naposledy dňa 4.7.2023. Zároveň požiadala o prešetrenie pomerov na danej adrese z dôvodu prázdninového pobytu. Maloletý A. bude v čase odo dňa 15.7.2023 do dňa 22.7.2023 na prázdninovom výlete organizovaným Centrom pre deti a rodiny C. D. na B. I. G. H. R.. Tunajší úrad dňa 11.7.2023 požiadala Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves o prešetrenie pomerov v domácnosti, na ktorej sa matka aktuálne nachádza. Matka bola edukovaná, že uložené výchovné opatrenie nespĺnilo účel a nik z rodiny neprejavil záujem o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, z tohto dôvodu tunajší úrad podáva návrh na vydanie neodkladného opatrenia a návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti.

3. Súd sa pred rozhodnutím o návrhu UPSVaRu na nariadenie neodkladného opatrenia oboznámil s obsahom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 13.07.2023, pripojeným spisom tunajšieho súdu vedenom pod sp. zn.: 12P/133/2022, ako aj s listinnými dôkazmi, mailom a lustráciami.

4. Podľa § 27 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak sa ocitne dieťa bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie alebo priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin vážne ohrozený alebo narušený, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, v ktorého obvode sa dieťa nachádza, je povinný bezodkladne podať súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa osobitného predpisu, zabezpečiť uspokojenie základných životných potrieb dieťaťa a jeho prijatie do zariadenia podľa § 49 ods. 2 alebo § 56 ods. 1 písm. c) citovaného zákona, a to aj vtedy, ak nepodal súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa osobitného predpisu a súd ho o to požiada.

5. Podľa ust. § 2 ods. 1 a 2 zákona číslo 161/2015 Z.z. (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

6. Podľa ust. § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa ust. § 326 ods. 1, 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

9. Podľa ust. § 328 ods. 1, 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

11. Podľa ust. § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

12. Podľa ust. § 367 ods. 1 CMP Neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

13. Podľa ust. § 367 ods. 2 CMP O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

14. Podľa ust. § 367 ods. 3 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

15. Podľa ust. § 367 ods. 4 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

16. V danom prípade sa jedná o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktoré konanie upravuje CMP, za aplikácie všeobecnej subsidiarity CSP. CMP upravuje odlišnosti od všeobecného procesného režimu CSP ako generálneho procesného kódexu. Aj z nadpisu tretej časti CMP „Niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu“ je nepochybné, že tento zákon upravuje len niektoré špecifiká neodkladných opatrení v mimosporových konaniach s tým, že všeobecná úprava a účel inštitútu neodkladného opatrenia je upravený v príslušných ustanoveniach CSP. Preto súd v danej veci aplikuje príslušné ustanovenia oboch procesných kódexov. Pretože konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je konaním, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd nie je viazaný obsahom návrhu.

17. Účelom neodkladných opatrení je rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu a rýchla úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd neskúma okolnosti, ktoré sú dôležité pre konanie vo veci samej. Ide len o skúmanie splnenia podmienok bezodkladnosti vydania rozhodnutia. Na nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia naliehavej potreby operatívneho autoritatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a nie je možné ju vyriešiť až rozhodnutím vo veci samej, pričom je potrebné vždy prihliadať na záujem maloletého dieťaťa. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5 Cdo 91/2012).

18. Okresný súd Košice I rozsudkom č.k. 12P/133/2022-45 zo dňa 26.01 nariadil výchovné opatrenie a dočasne odňal maloletého z osobnej starostlivosti rodičov a nariadil maloletému na účely zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov pobyt v Centre pre deti a rodiny Nižná Kamenica, Administratívna budova, 044 45 Bidovce 206, na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Zo správy úradu má súd za preukázané, že na strane matky nedošlo k úprave pomerov a že uložené výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel.

19. Súd na základe uvedených skutočností, po oboznámení sa s návrhom ako aj so spisom vedeným pod sp. zn. 12P/133/2022 dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný a pomery maloletého je potrebné bezodkladne upraviť. Z návrhu je zrejmé, že maloleté dieťa sa ocitlo bez svojej viny v nepriaznivej životnej situácii, čo viedlo k nariadeniu výchovného opatrenia, ktoré však ako vyplýva zo správy úradu nespĺnilo svoj účel. Matka si nijako neupravila svoje pomery, je naďalej nezamestnaná, nemá zabezpečené vlastné bývanie resp. vhodné bytové pomery pre maloletého. Otec detí je neuvedený a doteraz nebola zistená žiadna iná osoba, ktorá by bola schopná a ochotná zabezpečovať starostlivosť o maloletého. Rozsudok, ktorým bolo nariadené výchovné opatrenie, kedy bolo maloleté dieťa dočasne odňaté z osobnej starostlivosti matky a bol nariadený pobyt v Centre pre deti a rodiny na dobu 6 mesiace od právoplatnosti rozsudku, nadobudol právoplatnosť dňa 13.02.2023, a teda po tomto dátume uplynie lehota nariadeného výchovného opatrenia a maloletý by sa bez zásahu súdu ocitol bez zabezpečenia riadnej starostlivosti.

20. Súd má za osvedčenú naliehavosť situácie, a preto v záujme vytvorenia stabilného a bezpečného prostredia pre zdravý psychický a fyzický vývin maloletého návrhu vyhovel a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletého do starostlivosti S. T. U. F. K. C. D., Administratívna budova, E. XXX, XXX XX E., a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej t. j. konania vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 12P/76/2023 o nariadení ústavnej starostlivosti. Dočasným zverením do starostlivosti centra bude maloletému poskytnutá potrebná starostlivosť a ochrana.

21. Povinnosť oznámiť súdu zmenu pomerov súd uložil s ohľadom na ďalší procesný postup súdu podľa ust. § 363 CMP, podľa ktorého súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery, alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené

22. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ podal zároveň aj návrh vo veci samej, v zmysle ust. § 330 ods. 1 CSP, súd rozhodol, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o návrhu na uloženie ústavnej výchovy.

23. Toto uznesenie je v zmysle 323 ods. 1 CSP vykonateľné doručením, nakoľko súd nezistil dôvody nariadenia neodkladného opatrenia v zmysle § 367 ods. 1 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.